

Programma: The Getaway donderdag 12 juni 20.30-22.45 RTL7

Inleiding

De kring kritische kijkers bestaat uit een aantal mensen, verspreid in het land, die van tijd tot tijd naar een bepaald programma kijken om het vervolgens gestructureerd te commentariëren op de geweldsaspecten en mogelijke gevolgen hiervan voor jeugdigen en samenleving.

Werkwijze

Deelnemers sturen na de uitzending een tweetal lijsten in.

Lijst A bevat de antwoorden op de vragen 1.1.1 tot en met 2.7.1 van het vigerende Nicam coderingsformulier (maart 2007) van de methode Kijkwijzer. Volgens deze methode classificeren de omroepen hun programma's ten aanzien van mogelijke schadelijkheid voor kinderen en jeugdigen.

Het werken met lijst A biedt de mogelijkheid te vergelijken in hoeverre de classificatie door de betreffende omroep al of niet overeenstemt met de bevindingen van de Kring Kritische Kijkers.

Lijst B bevat de antwoorden op vragen die de werkgroep zelf heeft geformuleerd; vragen ingegeven door zorg over de invloed van tv geweld op de samenleving als geheel.

De ernst hiervan, waar de huidige maatschappij steeds meer is verhard, waarbij geweld en dreigen met geweld niet meer van de lucht zijn zal duidelijk zijn. Tv moge een spiegel van de maatschappij zijn, maar het omgekeerde is eveneens waar.

Het resultaat van de sessie dient niet gezien te worden als een deskundig oordeel, maar als een weergave van hoe het programma door de deelnemers is ervaren. Een zekere spreiding van de antwoorden is daaraan inherent.

Onze werkwijze en doelstelling in vergelijking met die van Kijkwijzer

Methode Kijkwijzer is gericht op leeftijdsclassificatie als ondersteuning voor ouders c.s ter voorkoming van schade bij jeugdigen. De vraagstelling is zo eenvoudig mogelijk gehouden en zoveel mogelijk gericht op objectief vast te stellen feiten (al of niet geweld; al of niet zichtbare ernstige verwondingen tengevolge van zichtbare geweldshandelingen; al of niet door mensen uitvoerbare geweldshandelingen). Alleen ten aanzien van het vierde criterium namelijk indringendheid van een uitzending is er een zekere subjectiviteit in het systeem.

Ter verduidelijking : geweld, uitvoerbaarheid door mensen, ernstige verwondingen en indringendheid zijn de vier bepalende elementen uit de Kijkwijzersleutel die de gevraagde leeftijds aanduiding oplevert. In de door de wetenschapscommissie van het Nicam bedachte methode Kijkwijzer wordt daarmee bereikt dat de getrainde codeurs van de omroepen zoveel als mogelijk een eensluidend oordeel vellen.

Bij onze methode wordt niet gevraagd om zoveel mogelijk uniforme beantwoording. Wij vragen de deelnemers van de Kring Kritische Kijkers hoe ze een bepaalde uitzending ten aanzien van het geweldsaspect hebben ervaren. Daarbij is, uit statistisch oogpunt gezien, een zekere spreiding niet alleen onvermijdelijk maar heeft het ook een functie. Het geeft de mate van overeenstemming aan over een bepaalde zienswijze binnen de Kring Kritische Kijkers.

Via de vragen van lijst A is onze methode ook toegepast op leeftijdsclassificatie volgens Kijkwijzer. Bij de verwerking van de antwoorden hebben we met de Kijkwijzersleutel voor elke deelnemer

afzonderlijk vastgesteld tot welke leeftijdsaanduiding die zouden hebben geleid. Dit ter vergelijking met wat door de betreffende omroep is vastgesteld. Vervolgens hebben we in dit rapport twee uitkomsten onder elkaar gezet.

A de leeftijdscores volgens Kijkwijzer binnen de groep

B de leeftijds aanduidingen die de deelnemers gevoelsmatig aan de betreffende uitzending hebben toegekend (antwoord op vraag 10 lijst B)

In tegenstelling tot vorige rapportages hebben we bij de verwerking van de antwoorden volgens lijst A de subvragen ten aanzien van geweld en indringendheid niet meer als afzonderlijk te beantwoorden vragen beschouwd. Wel als eventuele opmerkingen. Dit in aansluiting op de beleidswijziging van het Nicam van maart 2007.

De inhoud van het programma The getaway (de ontsnapping)

Een avonturen/actiethriller rond Mac Gay en zijn vrouw, een sympathiek maar vuurwapengevaarlijk crimineel echtpaar. Dit echtpaar laat zich voor het karretje spannen van een professionele misdaadbende onder leiding van Benyon, een zakenman/manager. Na een klusje, dat lukte, maar waarbij Mac Gay na afloop in de gevangenis belandde; komt deze door toedoen van Benyon weer vrij.

De volgende klus, een spectaculaire kraak van de kluis bij een windhondenrenbaan, waarbij doden vielen, leverde een grote buit op. Mac Gay ging naar Benyon om de buit met hem te delen, althans dat was de bedoeling. Pochen van Benyon over de seksuele diensten die de vrouw van Mac Gay hem tijdens de gevangenschap van haar man zou hebben verleend leidde tot de dood van Beyon. De vrouw schoot hem neer.

Een overhaaste vlucht van het echtpaar met de buit volgt. Op de vlucht voor de bende van Benyon en de politie proberen zij Mexico te bereiken. Vele hachelijke situaties volgden, o.a. werd een achtervolger neergeschoten. Uiteindelijk bereiken ze een hotelletje in een grensplaats, de eigenaar zorgt voor paspoorten maar verraadt hen ook.

Een hevig vuurgevecht met bendeleden van Benyon volgt waarna zij met hulp van een plaatselijke inwoner over de grens komen. Opgelucht en eensgezind treden zij met hun buit de vrijheid tegemoet.

Evaluatie antwoorden lijst A

Ingestuurd 8 lijsten (respons 57%)

Type productie

8x is aangegeven geen productie voor alle leeftijden

Fictie/non fictie

Algemeen is aangegeven: geen tekenfilm of animatie

Voor het merendeel is aangegeven: een andersoortig fictie/dramaproduct

Typen fysiek geweld

8x is aangegeven geweld 1x of vaker waarvan:

7x fysiek lijf aan lijf geweld

7x is aangegeven geweld met vuur-, slag-, of steekwapens

5x geweld tegen criminelen)

6x fysieke marteling,

1x oorlogsgeweld

Indringendheid

8x is aangegeven 1x of vaker waarvan:

7x door de hardheid van daad of daders,

7x doordat het geweld hard aankomt bij het slachtoffer

6x omdat geweld gedetailleerd in beeld komt

Verwondingen

7x beelden van verwondingen t.g.v. zichtbare geweldsacties

5x beelden van ernstige verwondingen t.g.v. zichtbare geweldsacties

Uitvoerbaarheid fysiek geweld

8x 1x of vaker

Opdringen van sexuele handelingen

4x nee, 4x ja

Slapstick

8x nee

Leeftijdsclassificatie volgens de Kijkwijzermethode

De kijkwijzersleutel toegepast op de antwoorden van de deelnemers afzonderlijk leidde tot :

3x 12 jaar en 5x 16 jaar. Door Rtl7 aangegeven 12 jaar met pictogram voor geweld en angst.

Evaluatie antwoorden lijst B

Ingestuurd 8 lijsten (respons 57%)

Leeftijdsclassificatie naar eigen inzicht d.w.z. gevoelsmatig

7x 16 jaar, 1x 12. Zesmaal werd door de kijkers aangegeven: Uitzending had beter achterwege kunnen blijven.

Kwaliteit

Zesmaal is de film aangeduid als pulp, tweemaal geen pulp.

Wordt met fysiek geweld bedreigd?

8x ja waarbij 7x verbaal, 6x door dreigende houding, 6x met blote handen en 8x met wapens.

Werden de lichamelijke gevolgen van fysiek geweld realistisch getoond?

6x ja door verwondingen of pijn te laten zien

Worden de lichamelijke gevolgen verhuld, doordat we de slachtoffers nauwelijks te zien krijgen?

4x ja, 4x nee

Is er ook sprake van psychisch geweld?

8x ja waarbij 5x door pesten/treiteren, 4x door voor schut zetten, 1x door uitstoting en 7x door onder druk zetten

Wordt aan de psychische gevolgen van fysiek geweld aandacht besteed?

4x ja waarbij 3x door tonen van wraak, 1x haat, 2x angst, 2x verdriet

Kwamen er conflicten voor die geweldloos zijn opgelost?

1x ja 7x nee

Redden mensen zich uit moeilijke situaties door middel van geweld?

8x ja

Wordt een eventueel hoofdprobleem met geweld opgelost?

7x ja 1x nee

Welke overheersende kijk op geweld spreekt uit deze productie?

5x het wordt goed gevonden/beloond

2x wordt als normaal/vanzelfsprekend gepresenteerd

Oordeel van de deelnemers in eigen woorden

Een onafgebroken stroom van misdadig geweld. Heel spannend. Misdad loont blijkbaar wel.

Er is een markt voor dit soort films. Alleen behoort ik niet tot de doelgroep. Bij bankrovers in een film die geen geweld gebruiken kan je soms bij wat ze doen over je hart strijken. Met de hoofdpersoon in deze film heb ik niets.

Een spannende film. Hoewel er veel geweld werd gebruikt kon ik er niets aan doen dat ik hoopte dat het knappe, sympathieke criminele echtpaar niet gepakt zou worden en dat ze gelukkig zouden worden.

De film laat zien hoe verstikkend en bedreigend het criminele circuit kan zijn. Het slot "eind goed al goed" bevestigt dat misdaad toch kan lonen.

Mijns inziens wordt door een dergelijke productie de kijker tot slechtheid aangespoord.

Amusement met geweld om het geweld. Geweld van de sympathieke wordt beloond, de onsympathieke legt het loodje.

Gevaarlijk type film waarbij het doodschieten van veel mensen als vanzelfsprekend, soms humoristisch gebracht wordt. Door enigszins, maar niet volledig, verhullen van de gevolgen van geweld worden in deze film de grenzen van de Kijkwijzer opgezocht. In mijn interpretatie worden ze overschreden, maar in die van het Nicam waarschijnlijk niet. De hoofdpersonen werden helden, ondanks de begane misdaden.

Zeer gewelddadige film. De ene gewelddadige actie na de andere. Er worden situaties gecreëerd die alleen met geweld opgelost kunnen worden. Hoofdrolspelers worden sympathiek neergezet. Een productie met veel slimmigheidjes, filmisch spectaculair, maar wel steeds met dodelijke afloop. Categorie Shit.

Conclusie en naschrift

In tegenstelling met RTL 7 vond onze kring dat de film 16 jaar i.p.v 12 jaar had moeten opleveren. Opmerkelijk dat het niet over geweld van goeden tegen slechten ging maar tussen sympathieke en onsympathieke slechten.

Koos de Beus en Trudie Rigter